

خطر بالا رفتن از نردبان تشدید تنش

تهران و سناریو ماه جولای

به نظر می‌رسد دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در مواجهه با سرسختی تهران که در برابر یک کمپین نظامی گسترده از عقب‌نشینی خودداری کرده، رویکردی دوگانه را برگزیده که فشار اقتصادی را با پتانسیل تشدید ویرانگر تنش‌ها ترکیب می‌کند. «اکوایران» نوشت؛ دولت ترامپ که اخیراً «عملیات طرد اقتصادی» را با هدف منزوی کردن ایران از شرکای تجاری جهانی باقی مانده‌اش آغاز کرده، در هفته گذشته حملات خود را نیز از سر گرفت که با واکنش تلافی جویانه ایران روبرو شده و نگرانی‌ها در مورد باگشت جنگ تمام عیار منطقه‌ای رایجاد کرد.

تنها گزینه ترامپ

به گفته یک دیپلمات منطقه‌ای، بن‌بست فعلی بین تهران و واشنگتن نشانه‌ای از اولویت‌های داخلی هر دو کشور است؛ انتخابات میان‌دوره‌ای برای ترامپ و جمهوری خواهان و بحران‌های داخلی در ایران. او گفت: «مسائل داخلی دلایل مهمی هستند که چرا هیچ یک از طرفین حاضر نیستند گام اول را بردارند». این دیپلمات گفت مذاکرات، از جمله مذاکرات بین ایران و عمان یا حتی ایران و آمریکا، بدون پرداختن به کاتالیزور اولیه جنگ، یعنی اسرائیل، به جایی نخواهد رسید. این دیپلمات نسبت به طرح تحریم‌های جدید دولت ترامپ تردید داشت و گفت که این تهدیدها نیاز به توضیحات بیشتری نسبت به آنچه آمریکا تاکنون ارائه کرده‌است، دارند. در همین رابطه، حمیدرضا عزیزی، تحلیلگر ارشد ایران در گروه بحران بین‌المللی معتقدست ترکیب نیروی نظامی و تحریم‌ها علیه ایران «تنها گزینه» باقی مانده ترامپ است. او گفت: «این نوع رویکرد ترکیبی- شامل نیروی نظامی، محاصره و فشار اقتصادی- تنها گزینه‌ای است که به نظر می‌رسد در حال حاضر برای آمریکا در دسترس است بااین حال، مدت‌هاست که این نبرد، نبرد استقامت بین دو طرف بوده است.»

دشواری توافق

در همین رابطه، نیویورک تایمز نوشت، بر اساس گزارش‌های اطلاعاتی آمریکا در هفته‌های اخیر، ایران در توانایی خود برای حمله اعتماد به نفس بیش‌تری پیدا کرده و به نظر می‌رسد مصمم است ماه‌ها به این درگیری ادامه دهد تا آمریکا را ناامید کند. از بسیاری جهات، این ارزیابی‌ها منعکس‌کننده‌ی آن چیزی است که در میدان نبرد قابل مشاهده است، چرا که پس از یک دوره آرامش نسبی، درگیری‌ها دوباره شعله‌ور شده است. تبادل آتش‌های اخیر تاکنون محدود مانده‌اند. اما گزارش‌های اطلاعاتی نشان می‌دهد که ایران ممکن است در حال بررسی تشدید قابل توجه تنش باشد. به گفته مقاماتی که در جریان اطلاعات قرار گرفته‌اند، ایران پس از ماه‌ها جنگ گاه‌به‌گاه، با درک بسیار بهتری از قدرت نظامی خود بیرون آمده و توانایی‌های خود مطمئناً تراست. به گفته برخی از مقامات فعلی و سابق، این گزارش‌ها نشان می‌دهد که هرگونه توافقی برای پایان کامل جنگ، دشوار خواهد بود. به گفته برخی از مقامات، نشانه‌های کمی وجود دارد که ایران آماده انجام معامله با آمریکا باشد و تمایل به تشدید مشکلات سیاسی ترامپ پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای دارد. به نظر می‌رسد در حال حاضر ترامپ، دنبال مذاکره نیست و ادعا کرده که فشار اقتصادی تهران را مجبور به دادن امتیاز در مورد کنترل تنگه و شاید در نهایت، برنامه هسته‌ای خود کند. اما به گفته مقاماتی که گزارش‌های اطلاعاتی را خوانده‌اند، در کوتاه‌مدت، تحریم‌های اقتصادی آمریکا احتمالاً همچنان باعث تشدید تنش‌ها خواهد شد.

سناریوی جولای

به گفته مقامات آمریکایی، در هفته‌های آینده، ایران می‌تواند اقداماتی مشابه ماه جولای انجام دهد. در آن زمان، ایران به پایگاه‌های نظامی آمریکا در خاورمیانه حمله کرد و سه آمریکایی را در اردن کشت؛ به کشتیرانی در تنگه هرمز حمله شد و زیرساخت‌ها در کویت و جاهای دیگر آسیب دید. به گفته جیسون کرو، نماینده دموکرات کلرادو و عضو کمیته اطلاعات کنگره: «ایرانی‌ها در مورد موضع خود بسیار خوش بین هستند. آنها آسیب‌های قابل توجهی دیده‌اند، اما این همیشه در سیستم آنها نهاده شده‌است. آنها می‌دانند که می‌توانند آسیب ببینند و در اینجا بازی بسیار طولانی‌تری را انجام می‌دهند و بر این باورند که در موقعیت قوی‌تری قرار دارند. آنها همیشه می‌دانستند که این تنگه یک ابزار بزرگ معامله است، اما اکنون تا حد زیادی به اهرمی که به آنها می‌دهد، پی برده‌اند.» به گفته افرادی که در جریان این گزارش‌ها قرار دارند، از نگاه ایران، ارتش آمریکا به وابسته کاهش ذخایر مهماتش، برای انجام حملات جدید جدید به سختی تحت فشار قرار، خواهد گرفت. مقامات فعلی و سابق گفتند و نشانه‌هایی وجود دارد که نشان می‌دهد ایران قصد دارد مناقشه را حداقل تا دوره میان‌دوره‌ای طولانی کند. س‌ی‌ان‌ان نوشت، درگیری‌های اخیر میان ایران و آمریکا، برخلاف حملات شدیدتری که بیش از یک ماه پیش رخ داد، نشان دهنده عدم تمایل هر دو طرف برای بازگشت به جنگ تمام عیار است.

یکشنبه ۱۵ • ۰۶ • ۱۴۰۵ ۲۴ ربیع الاول ۱۴۴۸ / ۰۶ سپتامبر ۲۰۲۶

آرمان ملی - حمید شجاعی؛ جامعه ایرانی امروز در شرایط حساس و خاصی بسر می‌برد و اگر بگوئیم در حال گذراندن سخت‌ترین شرایط هستیم سخنی به اغراق نرفته است، چرا که از سمتی شاهد وضعیت نه جنگ نه صلح هستیم و همین وضعیت باعث ایجاد یلاتکلیفی در اتخاذ تصمیم‌ها و اقدامات مشخص و هدفمند در کشور شده است. از سوی دیگر شرایط اقتصادی کشور نیز منبعث از جنگ اخیر و شرایط کنونی در حالت متلاطم و بی ثباتی قرار گرفته است. چنانکه تورم فزاینده از یکسو و گرانی‌های افسار گسیخته در حوزه‌های مختلف به ویژه در کالاهای اساسی و مایحتاج زندگی مردم باعث شده تا جامعه در وضعیت بغرنج اقتصادی و معیشتی قرار گیرد و عملاً هیچ برنامه‌ای برای آینده خود نداشته باشد. این در حالی است که بارها از سوی مقامات و مسئولان در رده‌های مختلف این‌گزاره به وفور شنیده شده که در شرایط کنونی باید انسجام و وحدت ملی حفظ و تقویت شود. حال اینکه جامعه‌ای که در دو جنگ ۱۲ روزه و ۴ روزه خوش درخشیده و در صحنه و پشت نظام و حاکمیت ایستاده می‌پرسد در شرایط کنونی که برای یک زندگی معمولی و عادی نیز باید بسیار تلاش کرد و زحمت کشید دقیقاً دولت و حاکمیت چه پلن و برنامه‌ای برای بهبود شرایط اقتصادی در جهت حفظ و تحکیم انسجام ملی دارد؟ طی چند وقت اخیر بارها از واژه تاب‌آوری جامعه در حوزه‌های مختلف صحبت شده؛ اما به این نکته پرداخته نشده که چه تصمیمات یا اقداماتی باعث کاهش تاب‌آوری می‌شود؟ چه اینکه اگر در این خصوص فکری صورت می‌گرفت اظهاراتی مطرح نمی‌شد که انسجام ملی را خدشه دار کند. نگاه جامعه اینگونه است که اگر به جهت فشار اقتصادی، تحریم و شرایط نه جنگ نه صلح در شرایط ویژه‌ای قرار داریم و این انتظار از مردم می‌رود که همچنان این شرایط را تاب بیاورند پس نباید در چنین شرایطی مسائلی از جنس مقابله بافضای مجازی یا پرداختن مجدد به قانون حجاب و برخورد‌های سلبی و قهری مطرح شود. لذا آنهایی که به سمتی طرح چنین مسائلی می‌روند بیشتر موجبات خدشه به انسجام ملی را فراهم می‌آورند و به عبارتی جامعه را به تلاطم و دوقطبی می‌کشانند.

◀**اولویت بندی و عدم دوقطبی**

امروز اگر از اکثریت جامعه پرسیده شود که در شرایط کنونی اولویت حل مسائل جامعه با کدام حوزه است بلاشک همه از مشکلات اقتصادی، تورم فزاینده و گرانی‌ها می‌گویند و کمتر کسی است که بخواهد سایر مسائل را اولویت بداند و این البته به معنای نفی اهمیت موضوعات دیگر نیست. بااین حال گویا برای عده‌ای اقتصاد و معیشت مردم در اولویت اول نیست و مسائل دیگری وجود دارد؛ مثلاً بحث ابلاغ و اجرای قانون حجاب در جامعه از سوی دولت. قانونی که اگر قرار بر اجرای آن بود در همان شهریور ماه ۱۴۰۳ که دولت پزشکیان تازه روی کار آمده بود و کشور نیز در شرایط عادی‌تری نسبت به شرایط کنونی بود این قانون اجرا می‌شد؛ اما به دلیل آنچه عدم ایجاد التهاب در جامعه خوانده شد از سوی شعام مسکوت ماند. حال در شرایط حساسی که جامعه نیاز به انسجام و وحدت دارد و طرح هرگونه مساله اختلافی می‌تواند به دوقطبی و تنش‌ها دامن زده و در جامعه التهاب ایجاد کند، برخی نمایندگان مجلس خواهان بازگشت این قانون برای اجرا و ابلاغ شده‌اند. اخیراً علی نیکراد نایب رئیس مجلس با تأکید بر ضرورت تعیین تکلیف قانون عفاف و حجاب گفته است: «این قانون هنوز ابلاغ نشده و باید این موضوع تعیین تکلیف شود». پیش از این نیز مرتضی آقا‌تهرانی رئیس کمیسیون

«آرمان ملی» بررسی می‌کند

عدم ایجاد دوقطبی در جامعه

◀ **محمد مهاجری: توقف قانون حجاب بخاطر ماهیت ناپسامان آن بود**

فرهنگی مجلس گفته بود: «در حال حاضر موشک‌های فرهنگی دیده نمی‌شود اما موشک‌هایی که دشمن به ایران شلیک می‌کند، در نقاط مختلف، اثرات آن پیداست، نسبت به این موارد باید حساس بود»، مسلم است که مسائل فرهنگی از اهمیت بسیار برخوردار است اما مساله امروز رسیدگی به اولویت‌هاست. چرا که مردم دغدغه‌های مهم‌تری از جمله وضعیت اقتصادی و معیشتی خود دارند و از طرفی این موضوع نیز با فرهنگ‌سازی و افناع افکار عمومی قابلیت پرداختن دارد و با اجرای قانون حجاب و رفتن به سمت برخورد‌های قهری صرفاً نارضایتی‌های خفته جامعه سرباز می‌کند، به نظر می‌رسد که رفع مشکلات معیشتی در نهایت موجب تقویت زمینه و ابعاد فرهنگی می‌شود. با خانواده‌ای که دغدغه معیشتی نداشته باشد، بسیار آسان‌تر و موثرتر می‌توان از موضوعات فرهنگی سخن گفت و شاهد اثرگذاری بیشتر بود. ضمن اینکه تجربه سال ۱۴۰۱ می‌گوید که باید با نگاه فرهنگی، اقناعی و صوری این مساله را حل و فصل کرد و با فشار بر اجرای قانون حجاب صرفاً مردم را روبرو می‌هم قرار می‌دهیم که این امر بسیار خطرناک و خلاف امنیت و انسجام ملی است.

◀ **حفظ انسجام ملی**

حفظ انسجام ملی نکته‌ای است که همه مسئولان بر روی آن تأکید دارند و رهبر انقلاب نیز اخیراً در بیانیه‌ای فرمودند: «ارتکاب هر

«آرمان ملی» با توجه به انتقادات تند از دولت گزارش می‌دهد

اعتراض یا توهین؟

حالا دیگر به سمت یک دیدگاه متمایل شده است و اگر بنا را بر این بگذاریم که در سیاست کشور دو یا چند دیدگاه وجود دارد که مورد تأیید و تأکید رهبر انقلاب هم هست، همه این دیدگاه‌ها به تجمعات شبانه راه ندارند. احتمالاً حضور پرانرژی و محکم کسانی که در تجمعات شبانه حاضر می‌شوند، یکی از نشانه‌هایی است که می‌تواند معرف یکپارچگی تجمع باشد و چون جریان مخالف دولت در این تجمعات دست بالا را یافته است، شعارهایی که مطرح می‌شود، در نقد و نکوهش تصمیم‌های دولت است. البته دولت در این موضوع تنها نیست. نزدیکی رئیس‌جمهور و رئیس هیات مذاکره کننده و هماهنگی آنها با هم موجب شده که ترکش‌های تند نقد و تیز مخالفان دولت به محمدباقر قالیباف هم اصابت کند و در میان شعارهای منتشرشده در رسانه‌ها و صفحات مجازی، مواردی دیده می‌شود که الفاظ تحقیرآمیز و توهین‌آمیز به کار رفته است. روشن است که این مسأله‌ده، درباره تعداد افراد حاضر در تجمعات، میزان گستردهی شعارها یا نمایندگی آنها از دیدگاه عمومی مخالفان دولت داوری نمی‌کند، اما همین موارد فارغ از دامنه آنها، می‌تواند یک پرسش مهم دیگر را پیش بکشد که مرز میان اعتراض و توهین کجاست و چار در ادبیات سیاسی این جریان مرز بین اعتراض، نقد و توهین چنان مخدوش شده که تشخیص سخت و دشوار می‌شود؟ در تصاویر منتشر شده، واضح است که مردم تجمع کرده نسبت به برخی چهره‌ها و اقبال و ارادت بیشتری نشان می‌دهند. امیرحسین ثابنی یکی از این نمونه‌هاست که توانسته علاقه مردم تابعی که را به خود جلب کند. با تقریب قابل قبول حمید رسایی هم چنین وضعیتی دارد. امیرحسین ثابنی در یکی از تجمعات موضوع تلاش برای استیضاح وزیر امور خارجه را مطرح کرد. مطالبه‌ای که در کنار فشار خیابانی، نشان دهنده تلاش برای پیگیری این اختلاف سیاسی از دو مسیر خیابان و نهاد قانون‌گذاری بود. در همین راستا حمید رسایی به استمرار تجمعات خیابانی اشاره می‌کند و میثم نبیلی از فریاد و قدرت خیابان برای فهماندن موضع مردم به برخی سیاسی‌ها سخن گفت. اینها همه ابزار نظر سیاسی است و هیچ ایرادی هم ندارد. هر جریان سیاسی برای تثبیت خود در قدرت یا رسیدن به قدرت از این فعالیت‌ها انجام

ارمان‌ملی armanmeli.ir

«آرمان ملی» بررسی می‌کند

آنچه به ضرر انسجام اجتماعی باشد ممنوع است»، لذا امروز با توجه به شرایط حساس کشور انسجام اجتماعی و وحدت ملی از هر امری مهم‌تر است. حال طرح مسائل جانبی صرفاً در همین راستا قابل تحلیل است. چنانکه عزت‌ا... ضرامی؛ رئیس اسبق صداوسیما در گفت‌وگویی اظهار کرده است: «آن نماینده‌ای که وسط جنگ و در شرایطی که بسیاری از افراد کم حجاب در تظاهرات شرکت می‌کنند و انسجام ملی ایجاد شده و دشمن ناامید شده، در شرایطی که این اتحاد بی‌نظیر شکل گرفته و رهبر انقلاب مرتباً این موضوع را به رخ مردم می‌کشند و تأکید دارند که این اتحاد را بهم نزنید، هفته گذشته دوباره درباره این لایحه موضع می‌گیرد و حتی می‌گوید دستگاه‌های فرهنگی و سالن‌های فرهنگی، اگر خانمی به لحاظ حجاب مشکل داشته باشد و وارد آنجا شود، یارانه فرهنگی

آن سالن را قطع می‌کنیم. باید بررسی کنیم و ببینیم این نماینده که فکر می‌کند از طرف بخشی از جامعه صحبت می‌کند، چه کسی به او گفته است در این شرایط مردم را مقابل هم قرار بدهد؟ معنای نفوذ همین است. مگر نفوذ فقط از زبان دیگران مطرح می‌شود؟» همچنین محمد مهاجری فعال سیاسی در این خصوص می‌گوید: «به زعم نایب رئیس مجلس، اگر قانون عفاف و حجاب ابلاغ شود طرف چندروز مملکت گل و بلبل می‌شود. به نظر می‌رسد او حتی یک بار این قانون را نخوانده. نکته اصلی این قانون که یواشکی و در کمیسیون فرهنگی به تصویب رسید رودررو قراردادن نیروی انتظامی با مردم است. بلکه صحیح‌تر آن است که بگوئیم تقابل بخشی از جامعه با کلیت نظام است. رئیس‌جمهور و شورای عالی امنیت ملی فهم درستی از ماهیت ناپسامان این قانون داشتند که توقف اجرای آن را تدبیر کردند. قضیه کاملاً روشن است. بنا به دلایلی، بخش قابل اعتنایی از زنان و دختران جامعه زیر بار حجاب نمی‌روند. یکی از دلایل اصلی‌اش متوقف کردن فعالیت فرهنگی و تبلیغی آن هم بر مدار روش پیامبر، امامان و علمای بزرگ است. یک پدیده فرهنگی اجتماعی را فقط باید با روش‌های تربیتی سامان داد. بگير و ببند و گشت ارشاد و نظایر آن محصولش همان شد که در پاییز ۱۴۰۱ دیدیم و کار به جایی رسید که در دولت شهید رئیسی تقابل بایی حجابی متوقف شد.»

سیاست

گزارش

سختگوی شورای نگهبان:

انتخابات شوراها

تمام الکترونیک برگزار می‌شود

آرمان ملی؛ سختگوی شورای نگهبان با اشاره به بررسی هشت طرح و لایحه از مجلس و ۷ اساس نامه دولت و ۴۴ استعلام دیوان عدالت اداری، اظهار داشت: دو مصوبه مهم به تأیید شورا رسید. نخست طرح ملی توسعه هوش مصنوعی که در مراحل قبل با ایرادات و ابهاماتی مواجه شده بود اما در بررسی مجدد تأیید و تبدیل به قانون شد. هادی طحان نظیف گفت: مصوبه بعدی طرح پشتیبانی و رفع موانع تولید کشاورزی است که با ایراداتی مواجه شده بود که بار دیگر در شورا بررسی و تأیید شد. وی افزود: طرح اصلاح ماده یک آیین نامه داخلی مجلس در مورد بررسی سازوکار جلسات مجلس بود هم تأیید شد. طرح حمایت از تولید کشاورزی و تاب‌آوری نظام غذا دو بار به شورا ارسال شد. ما ایراد اصل ۸۵ به این طرح داشته و داریم که دوباره برای بررسی بیشتر به مجلس ارسال کردیم. سختگوی شورای نگهبان ادامه داد: طرح تأمین منابع مالی سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی در شورای نگهبان تأیید شد. طحان نظیف اضافه کرد: طرح تنقیح و تدوین قانون جامع سلامت نیز در شورا بررسی شد، یک مرحله اظهار نظر در این باره شده بود، اما برخی موارد شرعی همچنان وجود داشت که به مجلس ارسال شد.

◀ **جنایات بین‌المللی**

سختگوی شورای نگهبان در مورد وضعیت لایحه مقابله با جنایات بین‌المللی، اظهار کرد: لایحه مقابله با جنایات بین‌المللی به شورا واصل شده ولی هنوز بررسی نشده، البته جلسات مقدماتی در این خصوص برگزار شده و دستورالول ما برای بررسی این طرح است. طحان نظیف در خصوص برگزاری انتخابات شوراها به صورت تمام الکترونیک عنوان کرد: ظاهراً درخصوص انتخابات شوراها این تصمیم گرفته شد که به صورت تمام الکترونیک برگزار شود اما نظارت و برگزاری انتخابات شوراها با شورای نگهبان نیست. وی اضافه کرد: درخواست برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری به صورت تمام الکترونیک در حال بررسی است و با عزیزان وزارت کشور تعامل داریم و امیدواریم درنهایت بتوانیم با برگزاری انتخابات مجلس و خبرگان به صورت تمام الکترونیک موافقت کنیم. سختگوی شورای نگهبان درباره طرح مقابله با جنایات بین‌المللی، آن را بررسی خواهیم کرد. سختگوی شورای نگهبان درباره مخالفت صریح دولت با مصوبه مجلس درباره طرح مقابله با نفوذ، گفت: بررسی این مصوبه هنوز در مجلس به پایان نرسیده است. برخی مواد آن هنوز تصویب نشده است. باید صبر کنیم تا ببینیم مجلس چه چیزی را تصویب می‌کند. مخالفت دولت بیشتر درباره طرح‌هایی که بار مالی دارند در شورای نگهبان مورد توجه است. وی درباره نظر شورای نگهبان درباره توسعه اختیارات رئیس‌جمهور در حوزه مدیریت فضای مجازی گفت: اگر شکایتی در دیوان عدالت اداری شده باشد در حیطه وظایف فقهای شورای نگهبان است. تا جایی که اطلاع داریم چنین چیزی مطرح نشده است.

◀ **هم صدایی با قاتلان!**

سختگوی شورای نگهبان درباره نظر شورای نگهبان درباره مرز میان اظهار نظر سیاسی و اقدام سازمان یافته، عنوان کرد: فضای اظهار نظر در کشور کاملاً آزاد است و افراد آزادانه اظهار نظر می‌کنند. به رغم سلايق مختلف اظهار نظر‌ها مطرح می‌شود. طحان نظیف افزود: شورای نگهبان بر این اساس تصمیم‌گیری نمی‌کند. شورای نگهبان نگاهی به اختلافات سیاسی ندارد، اما اگر کسانی که با قاتلان کودکان مظلوم میناب هم صدا شوند در مورد این موضوع متفاوت خواهد بود. میان اظهار نظر سیاسی و اقدام سازمان یافته با هدف تأثیرگذاری خارجی طبیعتاً تفاوت قائل هستیم. وی درباره زمان برگزاری انتخابات شوراها گفت: نه اجرا و نه نظارت آن با شورای نگهبان نیست. حتی انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس و خبرگان رهبری باید هم زمان با یک انتخابات ملی باشد که این انتخابات در حال حاضر انتخابات شوراها است. با مصوبه شعام انتخابات دو ماه پس از پایان رسمی جنگ خواهد شد. باید منتظر نظر شعام باشیم، ما هم علاقه‌مند هستیم این انتخابات به زودی برگزار شود. طحان نظیف درباره مطرح شدن لایحه جمعیت انتخابات ریاست جمهوری و مجلس اظهار کرد: بعد از شهادت شهید رئیسی، این موضوع مطرح شد که انتخابات ریاست جمهوری بعدی و مجلس باهم برگزار شود. این ایده از دو سال قبل مطرح بود. کارگروهی در این رابطه تشکیل شده تا مباحث حقوقی را بررسی کند و راهکارها موانع قانونی را پیشنهاد دهد. مثلاً اگر جایی لازم است قانون تصویب یا اصلاح شود. اینکه آیا با اصلاح قانون عادی امکان پذیر است یا نیازمند اصلاح قانون اساسی باید در این کارگروه بررسی شود. وی تأکید کرد: با توجه به شرایط موجود اگر تمهیدات لازم را فراهم کنیم نیاز به اصلاح قانون اساسی نیست، البته این موضوع هنوز در شورای نگهبان برسی نشده است. سختگوی شورای نگهبان درباره لایحه ارتقای امنیت زنان و صدور گواهینامه موتورسیکلت برای بانوان گفت: لایحه ارتقای امنیت زنان در برابر خشونت هنوز در مجلس تصویب نشده و به شورای نگهبان ارسال نشده است. موضوع گواهینامه هم چون مجلس مصوبه‌ای نداشت ما هم ورودی به این مساله نداشتیم. سختگوی شورای نگهبان مبنی بر اینکه آیا امکان تمدید فعالیت شورای نگهبان وجود دارد عنوان کرد: استمرار شورا‌های اسلامی شهر و روستا با مصوبه مجلس بود که به تأیید شورای نگهبان رسید. بحث تعویق انتخابات هم با توجه به شرایط جنگی با مصوبه شعام است. تا زمانی که مجوز‌های لازم برای برگزاری انتخابات اخذ نشود، موضوع خلاف قانونی‌ر ن داده است.